

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. september 2018
(OR. en)

11805/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0317 (NLE)

DAPIX 261
DATAPROTECT 166
ENFOPOL 426
EUROJUST 103
FRONT 263
VISA 216
EURODAC 15
ASILE 55
SIRIS 105
SCHENGEN 42
CSCI 116
SAP 25
COMIX 459
JAI 842

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	3. september 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2018) 607 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS kirjutada Euroopa Liidu nimel alla kokkuleppele Norra Kuningriigi, Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigiga nende riikide osalemise kohta Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti tegevuses

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 607 final.

Lisatud: COM(2018) 607 final

Brüssel, 3.9.2018
COM(2018) 607 final

2018/0317 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

kirjutada Euroopa Liidu nimel alla kokkuleppele Norra Kuningriigi, Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigiga nende riikide osalemise kohta Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti tegevuses

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Määrusega (EL) nr 1077/2011 asutati Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet,¹ mida laiemalt tuntakse eu-LISA nime all. Ameti ülesanne on tagada teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II), viisainfosüsteemi (VIS) ja Eurodaci operatiivjuhtimine ning vajadusel korraldada ka muude suuremahuliste IT-süsteemide ettevalmistamine, väljatöötamine ja operatiivjuhtimine vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, kuid seda ainult juhul, kui see on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklidel 67–89 põhinevates asjakohastes õigusaktides. 31. juulil 2014 võttis eu-LISA vastavalt teenustaseme kokkuleppele komisjonilt üle tehnilise toe pakkumise komisjoni määruse (EÜ) nr 1560/2003 artikliga 18 loodud eraldi turvalisele elektroonilisele sidekanalile DubliNet, mida liikmesriikide pädevad varjupaigaasutused kasutavad rahvusvahelise kaitse taotlejaid käsitleva teabe vahetamiseks. Pärast määruse (EL) nr 2017/2226² jõustumist 29. detsembril 2017 hakkas amet vastutama ka riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) arendamise ja operatiivjuhtimise eest. Määruse (EL) nr 1077/2011 artiklis 37 on sätestatud, et ühinemislepingute asjaomaste sätete alusel töötatakse välja kord, millega muu hulgas nähakse ette Schengeni *acquis* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamise ning Eurodaciga seotud meetmetega ühinenud riikide ameti töös osalemise laad ja ulatus ning üksikasjalikud eeskirjad, sealhulgas sätted osamaksu, töötajate ja hääleõiguse kohta. Artiklis 37 loetletud riigid on Island, Norra, Šveits ja Liechtenstein (edaspidi ühiselt „ühinenud riigid“).

Ühinenud riikide osalemine ameti töös on vajalik, pidades silmas, et need riigid on ühinenud Schengeni õigustiku ning Dublini ja Eurodaciga seotud meetmetega ning osalevad ameti hallatavates suuremahulistes IT-süsteemides. Selle alusel esitas komisjon 29. veebruaril 2012 nõukogule soovitusena anda komisjonile luba alustada läbirääkimisi ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteini vahelise kokkuleppe üle, mis käsitleb nende riikide osalemist Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti tegevuses.

Komisjon sai nõukogult 24. juulil 2012 loa alustada Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteiniga läbirääkimisi kõnealuste riikide ameti tegevuses osalemise korra üle.

Läbirääkimisi peeti ühiselt kõigi ühinenud riikidega. Peeti mitu läbirääkimiste vooru. Ühinenud riikidele tuletati rände ja siseasjade peadirektoraadi peadirektori 21. aprilli 2016. aasta kirjaga meelde, et Norra ja Šveits peavad enne kokkuleppe asjaomaste ühinemislepingute tähenduses parafeerimist määruse (EL) nr 1077/2011 ametlikult heaks kiitma. Šveits teatas 11. aprillil 2017 nõukogule, et ta on määruse (EL) nr 1077/2011 oma põhiseaduse kohaselt heaks kiitnud. Norra teatas 16. augustil 2017 nõukogule, et ta on selle määruse oma põhiseaduse kohaselt heaks kiitnud. Siis tuli kokkuleppe eelnõu teksti kohandada muu hulgas seoses EESi määruse jõustumisega ning selleks, et hõlmata ka tulevikus loodavad Dubliniga seotud süsteemid.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 286, 1.11.2011, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L 327, 9.12.2017, lk 20).

Liikmesriike teavitati ja nendega konsulteeriti asjaomastes nõukogu töörühmades.

Kokkuleppe eelnõu lõplik tekst parafeeriti 15. juunil 2018.

2. LÄBIRÄÄKIMISTE TULEMUSED

Komisjon on seisukohal, et seadusandja poolt määruse (EL) nr 1077/2011 artikliga 37 ja nõukogu läbirääkimisjuhistega seatud eesmärgid on saavutatud ja kokkuleppe eelnõu on liidule vastuvõetav.

Eelnõu lõpliku sisu võib kokku võtta järgmiselt.

Kokkuleppe eelnõuga nähakse ette Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteini täielik osalemine ameti tegevuses [artikkel 1], osalemine ameti haldusnõukogus piiratud hääleõigusega teatavate otsuste tegemisel [artikkel 2], osalemine ameti nõuanderühmades piiratud hääleõigusega teatavate artiklis 2 osutatud otsuste tegemisel [artikkel 3], Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteini iga-aastane osamaks ameti eelarvesse seoses SISi, VISi, DubliNeti ja EESiga, mille summa on iga riigi SKP suhtelisest suurusel protsentides võrreldes kõigi ameti tegevuses osalevate riikide SKPde summaga. Eurodaci puhul maksab iga ühinenud riik teatava protsendi Eurodaci eelarveaasta assigneeringutest [artikkel 4 ja I lisa]. Eelnõuga on kindlaks määratud ka ameti õiguslik seisund Islandil, Norras, Šveitsis ja Liechtensteinis [artikkel 5], ameti vastutus Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteini ees [artikkel 6], ameti Euroopa Kohtu jurisdiktsiooni alla kuulumise tunnustamine Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteini poolt [artikkel 7], ameti privileegid ja immunitetid Islandil, Norras, Šveitsis ja Liechtensteinis ning erand personalieeskirjadest, millega Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteini kodanikel lubatakse ametis lepinguliselt töötada [artikkel 9]. Kokkuleppe eelnõu sisaldab ka sätteid pettuse vastu võitlemise [artikkel 10], vaidluste lahendamise [artikkel 12], jõustumise [artikkel 14] ning kokkuleppe kehtivuse ja lõpetamise kohta [artikkel 15].

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Käesolev nõukogu otsuse ettepanek on esitatud vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 74, artikli 77 lõike 2 punktidele a ja b, artikli 78 lõike 2 punktile e, artikli 79 lõike 2 punktile c, artikli 82 lõike 1 punktile d, artikli 85 lõikele 1, artikli 87 lõike 2 punktile a ja artikli 88 lõikele 2 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 5.

Ettepanek on õiguslik vahend kokkuleppele allakirjutamiseks. Nõukogu otsustab kvalifitseeritud hääleteenamusega. ELi pädevus staatust käsitleva kokkuleppe sõlmimiseks on sõnaselgelt välja toodud määruse (EL) nr 1077/2011 artiklis 37, kus on sätestatud, et ühinemislepingute asjaomaste sätete alusel töötatakse välja kord, millega muu hulgas nähakse ette Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamise ning Eurodaciga seotud meetmetega ühinenud riikide ameti töös osalemise laad ja ulatus ning üksikasjalikud eeskirjad, sealhulgas sätted osamaksu, töötajate ja hääleõiguse kohta. Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 5, milles on ette nähtud, et otsused rahvusvaheliste lepingute kohta võtab vastu nõukogu. Ettepanekus esitatud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik kasutada muud õiguslikku vahendit.

Kokkulepe võimaldab Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteini piiratud hääleõigusega osalemist ameti töös ja tagab, et nad maksavad ametile piisavat osamaksu.

4. MÕJU EELARVELE

Kokkuleppe eelnõu artikliga 4 ja I lisaga on ette nähtud, et Island, Norra, Šveits ja Liechtenstein maksavad igal aastal ameti eelarvesse osamaksu.

5. JÄRELDUS

Eespool osutatud läbirääkimiste tulemusi silmas pidades teeb komisjon ettepaneku, et nõukogu teeks otsuse kirjutada liidu nimel alla Euroopa Liidu ning Norra Kuningriigi, Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelisele kokkuleppele, mis käsitleb kõnealuste riikide osalemist Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti tegevuses, ning annaks nõukogu eesistujale õiguse nimetada isik(ud), kes on volitatud kokkuleppele liidu nimel alla kirjutama.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

kirjutada Euroopa Liidu nimel alla kokkuleppele Norra Kuningriigi, Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigiga nende riikide osalemise kohta Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti tegevuses

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 74, artiklil 77 lõike 2 punkte a ja b, artikli 78 lõike 2 punkti e, artikli 79 lõike 2 punkti c, artikli 82 lõike 1 punkti d, artikli 85 lõiget 1, artikli 87 lõike 2 punkti a ja artikli 88 lõiget 2 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1077/2011³ on sätestatud, et ühinemislepingute asjaomaste sätete alusel töötatakse välja kord, millega muu hulgas nähakse ette Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamise ning Eurodaciga seotud meetmetega ühinenud riikide ameti töös osalemise laad ja ulatus ning üksikasjalikud eeskirjad, sealhulgas sätted osamaksu, töötajate ja hääleõiguse kohta.
- (2) Nõukogu volitas 24. juulil 2012 komisjoni alustama Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteiniga läbirääkimisi nende riikide ameti tegevuses osalemise korra (edaspidi „kokkulepe“) üle. Läbirääkimised jõudsid lõpule 15. juunil 2018 kokkuleppe parafeerimisega.
- (3) Läbirääkimiste tulemusena valminud kokkuleppe tekst sisaldab tingimusi, mis on vajalikud, et Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamise ning Eurodaciga seotud meetmetega ühinenud riigid saaksid ameti töös osaleda.
- (4) Kokkuleppele tuleks alla kirjutada.
- (5) Määruse (EL) nr 1077/2011 põhjenduse 33 kohaselt osaleb Ühendkuningriik kõnealuses määruses ning see on tema suhtes siduv. Pärast kõnealuses määruse vastuvõtmist taotles Iirimaa selles osalemist vastavalt ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollile nr 19 Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis*' kohta („Schengeni *acquis*'d käsitlev protokoll“) ning ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollile nr 21 Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes. Seepärast peaksid nad määruse (EL) nr 1077/2011 artikli 37 jõustamiseks käesolevas otsuses osalema. Seepärast osalevad Ühendkuningriik ja Iirimaa käesolevas otsuses.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 286, 1.11.2011).

- (6) Määruse (EL) nr 1077/2011 põhjenduse 32 kohaselt ei osale Taani kõnealusel määruses ning see ei ole tema suhtes siduv. Seepärast Taani käesolevas otsuses ei osale. Võttes arvesse, et käesoleva otsuse osad, milles on käsitletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1987/2006⁴ ja nõukogu otsusega 2007/533/JSK⁵ loodud Schengeni infosüsteemi (SIS II), nõukogu otsusega 2004/512/EÜ⁶ loodud viisainfosüsteemi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/2226⁷ loodud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES), põhinevad Schengeni *acquis*¹, otsustab Taani selle protokolliga artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist, kas ta rakendab käesolevat otsust oma siseriiklikus õiguses. Vastavalt Euroopa Ühenduse ja Taani Kuningriigi vahelise lepingu (mis käsitleb kriteeriumide ja mehhanismide kehtestamist selle riigi määramiseks, kes vastutab Taanis või mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest, ning sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist Dublini konventsiooni tõhusa kohaldamise eesmärgil)⁸ artiklile 3 teatab Taani komisjonile, kas ta rakendab käesoleva otsuse Eurodaci ja Dublinetti käsitlevat osa,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga antakse liidu nimel luba kirjutada alla Euroopa Liidu ning Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteini vahelisele kokkuleppele nende riikide osalemise kohta Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti tegevuses, tingimusel et nimetatud kokkulepe sõlmitakse⁹.

Allakirjutatava kokkuleppe tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus nimetada isik(ud), kes on volitatud kokkuleppele liidu nimel alla kirjutama.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 381, 28.12.2006, lk 4).

⁵ Nõukogu 12. juuni 2007. aasta otsus 2007/533/JSK, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 205, 7.8.2007, lk 63).

⁶ Nõukogu 8. juuni 2004. aasta otsus 2004/512/EÜ viisainfosüsteemi (VIS) kehtestamise kohta (ELT L 213, 15.6.2004, lk 5).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeelundmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L 327, 9.12.2017, lk 20).

⁸ ELT L 66, 8.3.2006, lk 38.

⁹ Kokkuleppe tekst avaldatakse koos selle sõlmimise otsusega.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*